

Zawarcie układu przez spółkę jawną a zakres odpowiedzialności wspólnika tej spółki

Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2018 r.
(II CSK 468/17)

Po zawarciu przez spółkę jawną układu w postępowaniu upadłościowym wierzyciel jest uprawniony do dochodzenia od wspólnika jawnego roszczenia, jednak tylko w zakresie odpowiadającym zrestrukturyzowanemu zobowiązaniu spółki.

RAFAŁ ADAMUS

I. Czy w świetle art. 167 ust. 1 p.r.¹ układ zawarty przez spółkę jawną w postępowaniu restrukturyzacyjnym (ewentualnie układ zawarty w postępowaniu upadłościowym zgodnie z art. 266f p.u.²)³ wpływa na prawa wierzycieli wobec jej wspólników? Uniwersalna konstrukcja odpowiedzialności za zobowiązania spółki jawnej⁴ sprawia, że dylemat ten dotyczy również innych osobowych spółek handlowych: spółki partnerskiej, spółki komandytowej oraz spółki komandytowo-akcyjnej i wspólników tych spółek, którzy za zobowiązania spółki odpowiadają swoim majątkiem bez ograniczeń⁵. Powyższe pytanie stanowi *Leitmotiv* wyroku Sądu Najwyższego z 26.01.2018 r. (II CSK 468/17), którego analiza krytyczna jest przedmiotem niniejszego opracowania⁶.

Zdolność restrukturyzacyjną i upadłościową posiada zarówno spółka jawna, jak i jej wspólnik (art. 4 ust. 1 pkt 3-4 p.r. i art. 5 ust. 2-3 p.u.)⁷.

¹ Ustawa z 15.05.2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1508, ze zm.), dalej: „p.r.”.

² Ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2344, ze zm.), dalej: „p.u.”.

³ Zob. np. R. Adamus, *Prawo upadłościowe. Komentarz*, Warszawa 2019, s. 818.

⁴ Artykuł 31 k.s.h. nie został umieszczony w Dziale II Tytułu I k.s.h., ale ma on odpowiednie zastosowanie do spółki partnerskiej z mocy art. 89 i art. 95 § 2 k.s.h., do spółki komandytowej z mocy art. 103 k.s.h. i do spółki komandytowo-akcyjnej z mocy art. 126 § 1 pkt 1 k.s.h.

⁵ A.J. Witosz, *Subsydiarna odpowiedzialność wspólników spółek osobowych*, Prawo Spółek 2006, nr 12, s. 8.

⁶ Zob. też Ł. Lewandowski, *Odpowiedzialność wspólnika spółki jawnej a zawarcie układu – glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2018 r. II CSK 468/17*, Doradca Restrukturyzacyjny 2018, nr 3, s. 81 i n.

⁷ Zob. R. Adamus, *Prawo restrukturyzacyjne. Komentarz*, Warszawa 2019, s. 39; R. Adamus, *Prawo upadłościowe...*, s. 63 i n.; R. Adamus, *Postępowanie naprawcze w świetle ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze*, Bydgoszcz 2003, s. 57, 199-200.